II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen in de Lid-Staten met betrekking tot keramische produkten die in aanraking komen met voedingsmiddelen (beperking van de extraheerbare hoeveelheden lood en cadmium

(door de Commissie bij de Raad ingediend op 31 december 1974)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en met name artikel 100,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gelet op het advies van het Europees Parlement,

Gelet op het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat de richtlijn van de Raad van ..... betreffende de onderlinge aanpassing van wetgevingen van de Lid-Staten met betrekking tot materiaal en produkten die in contact worden gebracht met voedingsmiddelen in artikel 4 bepaalt dat de bijzondere bepalingen van toepassing op bepaalde groepen van materialen en produkten in specifieke richtlijnen nader zullen worden omschreven;

Overwegende dat ten aanzien van keramische produkten die in contact worden gebracht met voedingsmiddelen in de meeste Lid-Staten dwingende bepalingen van kracht zijn ter bescherming van de menselijke gezondheid, die betrekking hebben op de beperking van de extraheerbare hoeveelheden lood en cadmium;

Overwegende dat deze bepalingen van land tot land verschillen, hetgeen leidt tot belemmeringen voor de oprichting en werking van de gemeenschappelijke markt;

Overwegende dat deze belemmeringen kunnen worden opgeheven, indien het in de handel brengen van keramische produkten wordt onderworpen aan uniforme voorschriften; dat derhalve de grenswaarden, de beproevingsmethoden en de analysemethoden aan elkaar moeten worden aangepast evenals de vermeldingen op etiketten, merkingen of handelsdocumenten die de keramische produkten begeleiden;

Overwegende dat het op grond van de recente aantoning van de invloed van lichtstralen op de extractie van cadmium noodzakelijk is geworden een aparte beproevingsmethode te ontwikkelen; dat de voorgestelde methode derhalve in een later stadium zal moeten worden herzien, evenals de grenswaarden, teneinde rekening te houden met de resultaten van de studies die momenteel worden verricht;

Overwegende dat dit in geval van voor kookdoeleinden bestemde diepe voorwerpen ook geldt voor de invloed van de temperatuur;

Overwegende dat de gekozen grenswaarden, ongeacht het aantal voorwerpen dat om wettelijke redenen bij officiële controles in de Lid-Staten wordt onderzocht, maximale waarden zijn waaraan elk produkt afzonderlijk moet voldoen;

Overwegende dat de technische vooruitgang een frekwente aanpassing aan de in de bijlagen bij de richtlijn vastgestelde technische voorschriften noodzakelijk maakt; dat ter vergemakkelijking van de tenuitvoerlegging van de hiertoe vereiste maatregelen een procedure moet worden vastgesteld welke een nauwe samenwerking tot stand brengt tussen de Lid-Staten en de Commissie in het kader van het Comité voor

de aanpassing aan de technische vooruitgang in de sector der keramische produkten;

Overwegende dat het niet gewenst is in een specifieke richtlijn betreffende keramische produkten die in contact worden gebracht met voedingsmiddelen, alle bepalingen die hierop van toepassing zijn onderling aan te passen;

Overwegende dat het kan voorkomen dat kosmetische produkten in de handel worden gebracht die, hoewel zij voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn en haar bijlagen, de volksgezondheid in gevaar brengen; dat derhalve in een procedure dient te worden voorzien ter voorkoming van dit gevaar,

HEEFT DEZE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De voorschriften van deze richtlijn zijn van toepassing op keramische produkten, vervaardigd volgens de algemene beginselen weergegeven in bijlage I, die in contact worden gebracht met voedingsmiddelen, met name:

— tafelserviesgoed en keukengerei,

— speciaal voor zeer jonge kinderen bestemde borden,

— kookgerei,

— verpakkingen en opslagvaten,

of elk voorwerp dat als zodanig kan worden gebruikt, tenzij op het voorwerp zelf duidelijk en gemakkelijk leesbaar een tegengestelde aanwijzing is vermeld.

Deze voorwerpen worden hierna genoemd „keramische produkten voor voedingsdoeleinden".

Artikel 2

1. De Lid-Staten nemen alle nodige maatregelen opdat de keramische produkten voor voedingsdoeleinden alleen in de handel kunnen worden gebracht indien zij voldoen aan de bepalingen van deze richtlijn en de bijlagen hiervan.

2. Zij nemen bovendien alle nodige maatregelen opdat de keramische produkten die de eigenschappen vertonen van de in artikel 1 opgesomde produkten, maar die niet beantwoorden aan de in deze richtlijn vastgestelde voorschriften, alleen in de handel mogen worden gebracht wanneer zij voorzien zijn van de juiste aanwijzingen.

Artikel 3

1. In een willekeurig stadium van het handelsverkeer moet elk keramisch produkt, dat onder de in bijlage II vastgestelde voorwaarden wordt beproefd, zodanig zijn dat de respectieve geëxtraheerde hoeveelheden lood en cadmium naargelang van het geval de volgende grenswaarden niet overschrijden:

a) *tafelserviesgoed en keukengerei*

— platte voorwerpen:

Lood	1 ± 0,05 mg/dm²,
Cadmium	0,1 ± 0,005 mg/dm².

— diepe voorwerpen met een inhoud kleiner dan of gelijk aan 5 liter:

Lood	5 ± 0,25 mg/l,
Cadmium	0,5 ± 0,025 mg/l.

b) *speciaal voor zeer jonge kinderen bestemde borden*

Lood	2,5 ± 0,25 mg/l,
Cadmium	0,25 ± 0,025 mg/l.

c) *kookgerei*

— platte voorwerpen:

Lood	0,5 ± 0,025 mg/dm²
Cadmium	0,05 ± 0,0025 mg/dm².

— diepe voorwerpen:

Lood	2,5 ± 0,25 mg/l,
Cadmium	0,25 ± 0,025 mg/l.

d) *verpakkingen en opslagvaten*

Lood	2,5 ± 0,25 mg/l,
Cadmium	0,25 ± 0,025 mg/l.

2. Keramische produkten voor voedingsdoeleinden met een inhoud van meer dan 5 liter die normaliter tot de categorie „tafelserviesgoed en keukengerei" worden gerekend, worden ten behoeve van deze richtlijn beschouwd als opslagvaten.

3. Wanneer een keramisch produkt voor voedingsdoeleinden bestaat uit een vat met een deksel moet de binnenkant van het deksel onder dezelfde voorwaarden beproefd worden als het vat zelf.

In dat geval wordt de geëxtraheerde hoeveelheid lood en/of cadmium berekend door de in totaal geëxtraheerde hoeveelheid, die wordt verkregen door optelling van de op het deksel en op het enkele vat verkre-

gen geëxtraheerde hoeveelheden terug te brengen tot het enkele vat.

4. Een keramisch produkt voor voedingsdoeleinden wordt geacht in overeenstemming te zijn met de voorschriften betreffende de grenswaarden, indien na een enkele proef de hoeveelheden lood en cadmium die onder de in bijlage II vastgestelde voorwaarden worden geëxtraheerd, gelijk zijn aan of kleiner dan de in paragraaf 1 vermelde overeenkomstige grenswaarden.

5. De in bijlage III beschreven analysemethode is de referentie basismethode voor de kwantitatieve bepaling van het tijdens de proef door de aantastingsoplossing geëxtraheerd lood en/of cadmium.

Artikel 4

1. Bij het in de handel brengen van keramische produkten in de zin van deze richtlijn, moeten zij worden geëtiketteerd of gemerkt. De etikettering of merking kan worden vervangen of aangevuld door begeleidende handelsdocumenten wanneer deze produkten niet aan de uiteindelijke verbruiker worden verkocht.

2. De etikettering of merking moet duidelijk en gemakkelijk leesbaar zijn en de volgende aanwijzingen bevatten:

a) de benaming of de firmanaam en het adres of eventueel het gedeponeerd merk van de fabrikant, de importeur of van degene die het produkt in de handel brengt,

b) eventueel de vermelding „voor kinderen ",

c) eventueel de vermelding „geschikt voor kookdoeleinden",

d) eventueel voor-verpakkingen met een inhoud van maximaal 5 liter die leeg aan de uiteindelijke verbruiker worden verkocht, de vermelding „verpakking".

3. De Lid-Staten kunnen de voorwaarde opleggen dat, ingeval keramische produkten op hun grondgebied aan de uiteindelijke verbruiker worden aangeboden of verkocht, de etikettering of merking die krachtens dit artikel moet worden aangebracht ook in hun taal wordt weergegeven.

In dit geval geldt deze voorwaarde uitsluitend voor etiketten en verpakkingen van keramische produkten.

Artikel 5

De Lid-Staten kunnen het op de markt brengen van keramische produkten die voldoen aan de bepalingen van deze richtlijn en haar bijlagen niet verbieden of belemmeren om redenen die verband houden met de grenswaarden voor de extractie van lood en/of cadmium of met de voorschriften inzake etikettering of merking.

Artikel 6

1. Indien een Lid-Staat vaststelt dat een keramisch voorwerp met voedingsdoeleinden voldoet aan de bepalingen van deze richtlijn, gevaar oplevert voor de gezondheid, kan deze Staat het in de handel brengen van dit produkt op haar grondgebied tijdelijk verbieden. Zij stelt de Commissie en de overige Lid-Staten onmiddellijk hiervan in kennis, onder nauwkeurige vermelding van de redenen van haar besluit.

2. Binnen een termijn van zes weken treedt de Commissie in overleg met de betrokken Lid-Staten, waarna zij onverwijld haar advies uitbrengt en de geëigende maatregelen neemt.

3. Indien de Commissie van oordeel is dat de technische aanpassingen aan de richtlijn nodig zijn, dat deze aanpassingen tot stand gebracht zijn, hetzij door de Commissie, hetzij door de Raad, volgens de in artikel 8 voorziene procedure; in dit geval zal de Lid-Staat die deze voorzorgsmaatregel aangenomen heeft deze mogen handhaven tot de invoegetreding van deze aanpassingen.

Artikel 7

1. Er wordt een Comité opgericht om de richtlijnen voor de opheffing van technische handelsbelemmeringen aan te passen aan de technische vooruitgang in de sector van de keramische produkten, dat hierna „Comité" wordt genoemd; dit comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie.

2. Het Comité stelt zijn huishoudelijk reglement vast.

3. De wijzigingen die nodig zijn om de bepalingen van de bijlagen in technisch opzicht aan te passen zullen worden vastgesteld volgens de in artikel 8 vermelde procedure.

Artikel 8

1. In het geval dat de definitieve procedure wordt toegepast, die in dit artikel is omschreven wordt het Comité hiervan in kennis gesteld of wel op initiatief van zijn voorzitter, of wel op verzoek van de vertegenwoordiger van een Lid-Staat.

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt aan het Comité, een ontwerp van de te nemen maatregelen voor. Het Comité brengt hierover advies uit binnen een termijn, die door de voorzitter wordt vastgesteld op grond van de urgentie van de betrokken kwestie.

Het besluit met een meerderheid van 41 stemmen, daar de stemmen van de Lid-Staten worden gewogen op de wijze die is vastgesteld in artikel 148, paragraaf 2, van het Verdrag.

De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

3. a) De Commissie keurt de overwogen maatregelen goed, wanneer deze overeenstemmen met het advies van het Comité.

b) Wanneer de overwogen maatregelen niet overeenstemmen met het advies van het Comité of wanneer geen advies is uitgebracht, legt de Commissie onverwijld een voorstel betreffende de te nemen maatregelen voor aan de Raad.

De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

c) Indien na verloop van drie maanden na de voorlegging van de voorgenomen maatregelen aan de Raad geen besluit is genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

Artikel 9

1. De bepalingen die nodig zijn om aan het bepaalde in deze richtlijn te voldoen worden voor 1 januari 1977 door de Lid-Staten vastgesteld en bekendgemaakt, waarna de Commissie onverwijld hiervan in kennis wordt gesteld.

Met ingang van 1 juli 1977 worden deze bepalingen toegepast.

2. Onmiddellijk na de kennisgeving van deze richtlijn dragen de Lid-Staten er zorg voor dat de Commissie tijdig mededeling wordt gedaan van elk ontwerp van bepalingen van wettelijke of bestuursrechtelijke aard, die zij op het door deze richtlijn bestreken gebied willen invoeren, teneinde de Commissie de gelegenheid te geven zich hierover uit te spreken.

Artikel 10

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

BIJLAGE I

VERVAARDIGING VAN DE KERAMISCHE PRODUKTEN

Algemene beginselen

De in artikel 1 genoemde keramische produkten worden vervaardigd van een mengsel van anorganische materialen die normalerwijze een hoog gehalte aan kleimineralen bevatten. In bepaalde gevallen kan aan dit mengsel een kleine hoeveelheid organische stof worden toegevoegd.

Deze produkten worden eerst gevormd en de aldus verkregen vorm wordt door het bakken definitief vastgelegd. Deze produkten worden vervolgens al dan niet bedekt met gekleurd of kleurloos glazuur en/of versieringsmotieven.

De keramische produkten die beantwoorden aan deze definitie worden vaak aangeduid als plateelwerk — aardewerk — porcelein — „bone china" — „whiteware" — „earthenware" — gres — enz...

BIJLAGE II

BEPROEVINGSMETHODE

1. **Oplosmiddel voor simulatie:**

   a) *aard*

   Het oplosmiddel voor simulatie dat dient te worden gebruikt om lood en cadmium uit voor voedingsdoeleinden gebruikte keramische produkten te extraheren is een 4 volume-procent oplossing van azijnzuur.

   b) *bereiding van de oplossing*

   De 4 volume-procent oplossing van azijnzuur wordt verkregen door toevoeging van 40 ml ijsazijnzuur aan 960 ml gedistilleerd water of een gelijkwaardige hoeveelheid water.

2. **Bereiding van de monsters:**

   Het monster moet vrij zijn van verontreinigingen, van vetten of van andere stoffen die invloed kunnen uitoefenen op de proef.

   Hiervoor moet het monster worden gewassen bij een temperatuur van 40° C met behulp van een op basis van een passend detergent verkregen oplossing.

   Het aldus gewassen monster wordt eerst met gewoon water en vervolgens met gedistilleerd water of met water van gelijkwaardige kwaliteit gespoeld.

   Nadat men het heeft laten uitdruipen wordt het vervolgens gedroogd, hetzij door hete lucht hetzij met behulp van nieuw filterpapier, teneinde elke verontreiniging te vermijden.

   Nadat het aldus is schoongemaakt moet het monster zodanig worden behandeld dat het te beproeven oppervlak door de laborant niet met de handen wordt aangeraakt.

3. **Vulling:**

   Teneinde te vermijden dat vloeistof verloren gaat door incidenteel overlopen, waardoor de nauwkeurigheid van de resultaten van de proef in gevaar zou komen, en om tevens het monster te kunnen bedekken met een gepaste beschermende bekleding, moet het vloeistofniveau op maximaal 1 mm van het overlooppunt liggen. Bij platte voorwerpen bedraagt de afstand tussen het vloeistofoppervlak en het overlooppunt 6 mm.

4. **Platte voorwerpen:**

   a) *definitie*

   De als platte voorwerpen te beschouwen keramische produkten zijn die waarvan de diepte, aan de binnenzijde gemeten tussen het laagste punt en het horizontaal vlak dat door de bovenrand loopt, kleiner is dan of gelijk aan 25 mm.

   b) *bepaling van het oppervlak*

   Bij platte keramische produkten wordt de extractiegrens van lood en/of cadmium gelijkgesteld aan het oppervlak van de meniscus bestaande uit het vrije oppervlak van de verkregen vloeistof met inachtneming van de onder punt 3 vermelde voorwaarden inzake vulling.

5. **Belichting:**

   Nadat het monster op de in paragraaf 2 beschreven wijze is bereid, zal het op een horizontaal plat oppervlak worden geplaatst, waarna het op de in paragraaf 4 vastgestelde wijze wordt gevuld met een 4 volume-procent oplossing van azijnzuur bereid volgens l.b.

   Tijdens de proef zijn de belichtingsvoorwaarden als volgt:

   a) *extractie van lood*

   Wanneer alleen de extraheerbaarheid van lood wordt gecontroleerd zal het voorwerp met behulp van een geschikte beschermende bekleding worden voorzien en worden blootgesteld aan de in een laboratorium gebruikelijke belichtingsvoorwaarden.

b) *extractie van lood en/of cadmium*

Wanneer de extraheerbaarheid van lood en/of cadmium wordt nagegaan zal het voorwerp worden bedekt met een horlogeglas van de kwaliteit die gewoonlijk in de chemische laboratoria wordt gebruikt en blootgesteld aan de volgende belichtingsvoorwaarden:

Voor een eenheid van 24 uur:

— 5 uur belichting,

— 14 uur duisternis,

— 5 uur belichting.

gedurende de twee belichtingsperioden van 5 uur zal de ruimte uitsluitend worden belicht d.m.v. neon-fluorescentiebuizen van het type „Daylight MCFE.33" van Philips of lampen met gelijkwaardige karakteristieken. Deze lampen zullen op een hoogte van 1,5 m boven de proefbank moeten worden geplaatst, zodat een uniforme belichting van 1 000 ± 10 % lux wordt verkregen.

6. **Temperatuur:**

In de ruimte waarin de proef wordt verricht wordt de omgevingstemperatuur op 22 ± 2° C gehandhaafd.

7. **Duur:**

De proef duurt 24 uur onder de in 5.a) of 5.b) vastgestelde voorwaarden naargelang van de verrichte controle.

BIJLAGE III

ANALYSEMETHODE

1. **Het nemen van de monsters van de proefoplossing met het oog op de analyse:**

Alvorens het monster van de proefoplossing af te nemen om de concentratie van lood en/of cadmium te bepalen, zal de inhoud van het onderzochte keramische voorwerp worden gehomogeniseerd d.m.v. een geschikte methode waarbij enerzijds van de oplossing niets verloren gaat en anderzijds het oppervlak van het geteste voorwerp niet op enigerlei wijze wordt afgeschuurd.

2. **Analysemethode:**

De kwantitatieve bepaling van de hoeveelheden lood en/of cadmium die bij de proef door het oplosmiddel zijn geëxtraheerd zal geschieden aan de hand van de atoomabsorptiemethode met behulp van een vlamspectrofotometer, d.w.z. met een toestel dat een gevoeligheid bezit die tenminste gelijk is aan 1/10e van de laagste grenzen voor lood en cadmium vastgesteld in artikel 3, paragraaf 1 van de huidige richtlijn. Deze gevoeligheid wordt omschreven als de concentratie in een element dat een absorptie gelijk aan 1 % teweegbrengt.

De bepalingen moeten worden verricht door zich te plaatsen op het lineaire gedeelte van de ijkingskromme van het toestel, opgesteld met behulp van getuige-oplossingen.

Voor de concentraties van lood en/of cadmium van de proefoplossing die buiten het lineaire gedeelte van de ijkingskromme vallen, zal moeten worden overgegaan tot een voorafgaande verdunning met 4 volume-procent azijnzuur, teneinde te kunnen werken met een concentratie welke overeenkomt met het lineaire gedeelte van de ijkingskromme.

Om de ijkingskromme vast te stellen zullen de gebruikte getuige-oplossingen vóór elke ijking moeten worden bereid op basis van geconcentreerde azijnoplossingen (tenminste 1000 ppm voor lood en 100 ppm voor cadmium) welke met 4 volume % azijnzuur in verse toestand zal worden verdund.